

28 August 2007, nr. 271

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind completarea unor acte legislative (Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legea CSM)

(înregistrat în Parlament cu numărul 2892 din 31 Iulie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii privind completarea unor acte legislative (Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legea CSM).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Scopul declarat al proiectului este "ușurarea activității membrilor CSM" și demonstrarea față de aceștia a "respectului din partea statului". Acest scop se consideră a fi realizat prin detașarea președintelui CSM pe toată durata mandatului, prin acordarea dreptului la pașaport diplomatic Președintelui CSM și la pașapoarte de serviciu membrilor CSM, precum și datorită stabilirii mărimii concrete a remunerării Președintelui CSM, pe durata mandatului acestuia. Cu excepția detașării Președintelui CSM, prevederile incluse în proiect pot contribui într-o măsură infima la realizarea scopurilor propuse, deoarece acordarea pașapoartelor diplomatice și de serviciu este o măsură tehnică, formală, ce nu contribuie la sporirea și afirmarea statutului membrilor CSM și nici la demonstrarea respectului față de aceștia "din partea statului".

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Deși nu conține referințe despre investigația științifică prealabilă, în Nota informativă sunt incluse anumite motive ale elaborării completărilor. În special, se menționează că acestea sînt necesare pentru a "permanentiza activitatea Consiliului", conform prevederii pct.20 al Programului de acțiuni privind implementarea Planului preliminar de țară în cadrul Programului SUA "Provocările Mileniului" (HG nr. 32 din 11.01.2007). Respectiv, reforma activității CSM se argumentează doar prin îndeplinirea unor angajamente externe, dar, în realitate, ea constituie o necesitate internă, demult configurată, a cărei abordare și realizare a fost tărăgănată.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. În textul proiectului și în Nota informativă lipsesc referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare, nu este estimat nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările comunitare.

8. Fundamentarea economico-financiară. Fundamentarea financiar-economică nu este prezentată, dar realizarea noilor prevederi va necesita anumite cheltuieli financiare și materiale din bugetul de stat (pentru salarizarea Președintelui CSM). Legea privind actele legislative și Regulamentul Parlamentului stabilesc pentru astfel de cazuri obligativitatea prezentării fundamentării economico-financiare, dar suma necesară nu este foarte mare și resurse pentru acoperirea ei ar putea fi identificate.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul promovează anumite beneficii pentru membrii CSM, dar acestea nu sînt considerabile și nu afectează interese private sau publice, interesul public general prevalează clar.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Promovarea și aplicarea modificărilor nu va cauza prejudicii unor grupuri largi sau persoane/instituții aparte.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Proiectul este în concordanță cu legislația națională.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Textul completărilor corespunde cerințelor redactării tehnico-legislative și lingvistice, regulile în domeniu fiind respectate.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Aplicarea prevederilor propuse va constitui o prima etapă a permanentizării activității membrilor CSM, situație ce poate contribui la sporirea rolului acestei instituții în calitate de autoritate publică de o importanță majoră în consolidarea și asigurarea funcționării statului de drept. În același timp, rolul Președintelui și a membrilor CSM care activează permanent trebuie consolidat în Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece, în conceptul ei actual, ea reglementează activitatea pornind de la criteriul activității suplimentare, neprofesionalizate a acestor persoane. În mod special, necesită reexaminare reglementările referitoare la posibilitățile de ridicare a mandatului membrilor, care în prezent nu sînt descrise suficient și nu asigură independența totală a membrilor. Concomitent, membrii din oficiu ai CSM sînt privilegiați, or, Consiliul nu poate propune revocarea lor, chiar dacă aceștia nu și-ar îndeplini funcțiile.

Concluzii

1. Promovarea și adoptarea proiectului este oportună și urmează a fi realizată în mod prioritar.
2. După respectiva modificare ar fi necesară examinarea necesității revizuirii generale a prevederilor Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în vederea detalierei și consolidării rolului membrilor acestuia care activează permanent, precum și pentru a detalia activitatea Consiliului propriu-zis (expunerea în lege a unor reglementări din regulamentele adoptate de CSM) et

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției